

TOKT MED F/F «G. O. SARS» I NORSKEHAVET 5.—17. DESEMBER 1966

Av
G. VESTNES

Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt

INNLEDNING

Formålet med toktet var å kartlegge de hydrografiske forhold og lokalisere storsilda i området fra Møre og vestover til Island før vintersildinnsiget. På hjemtur fra Islandsfeltet skulle en også forsøke å lokalisere den silda som var rapportert i oktober sørøst av Shetland.

Staben fra instituttet besto av: G. Vestnes, B. Brynildsen, O. Martinsen, A. Romslo og K. Lauvås. Ellers deltok som observatører fra firmaet Simonsen & Mustad, Horten: T. Ingebretsen og Y. Mustad.

TOKTBESKRIVELSE

«G. O. Sars» gikk fra Bergen den 5. desember. Fra Svinøy ble det gått et snitt mot nordvest og deretter det faste program vestover mot Island. De utgåtte kurser mellom Svinøy og Øst-Island samt stasjonsnett med temperatur i 20 meters dyp og silderegistreringer er vist på Fig. 1.

De akustiske instrumenter ble kjørt døgnet rundt etter følgende program:

Sonar 11 kc, skala 0—2 500 m, sendereffekt 1/1, puls 30 m/sec., forsterkning 18 db, AGC.

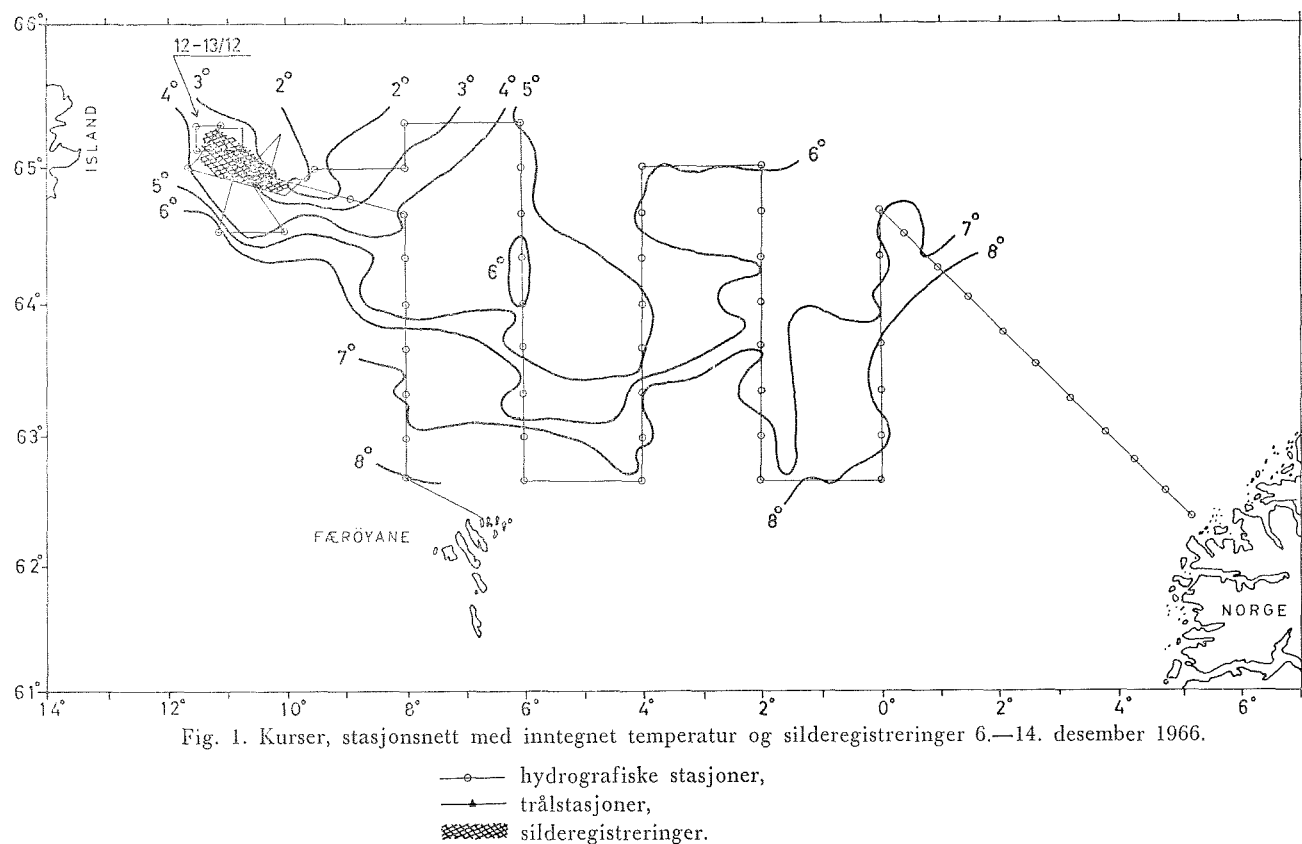
Ekkolodd: 18 kc, skala 0—500 m, sender P3, forsterkning S6, B1.

Ekkolodd: 38.5 kc, skala 0—250 m, sender P3, forsterkning S6, B1, svinger 10×16 cm.

Programmet mellom Møre og Island var gjennomført den 14. desember. Etter et kort besøk i Klaksvik på Færøyane, ble kursen lagt for Muckleflugga fyr på nordpynten av Shetland, og deretter mot en posisjon 45 n.m. SW av Egersund. Derfra gikk en nordover til Bergen med ankomst den 17. desember.

RESULTATER

Silda ble lokalisert i et område langs NB $65^{\circ} 00'$, mellom WL $10^{\circ} 00'$ og WL $11^{\circ} 30'$ (Fig. 1). Sjøtemperaturen i dette område var mellom 2.5° og

3.5° C. Sildestimene holdt seg stort sett samlet hele døgnet. I ett tilfelle ble det imidlertid registrert en stim som viste tegn til å løse seg opp. Dette var klokken 20.00, og stimen sto mellom 70 og 250 meter.

Det vanlige vertikale døgnvandringmønster syntes å være fra 300 til 450 meter om dagen, og fra 50 til 250 meter om natten.

Det ble gjort 4 trålforsøk i området, og prøver av fangstene viste at størrelsen av silda varierte mellom 25 og 37 cm, med hyppigste størrelse på 32 cm. Aldersfordelingen i prøvene viste et innslag av 1959-årsklassen med 48.6 %, 1960 med 24.3 % og 1961 med 8.1 %. Den nå 17 år gamle 1950-årgangen var representert med 4.1 %.

En sildeprøve tatt av islandske forskere fra samme område til samme tid viste 45 % av 1959-årsklassen, 35 % av 1960 og 10 % av 1961-årsklassen.

En meget stor fiskeflåte arbeidet i sildeområdet. Vi så russiske, islandske, tyske og færøyske fiskefartøyer. Russerne drev for det meste med drivgarn, de færøyske og islandske brukte snurpenot og tyskerne brukte trål. Etter det en kunne se, var de russiske drivgarnsfangster heller små, muligens mellom 50 og 100 kg pr. garn. En del av de islandske ringnotsnurpere var godt lastet.

Resultatet av sildeletingen sørøst av Shetland var negativt, og letingen måtte avbrytes den 17. desember på grunn av dårlig vær.